

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: پرستاری بهداشت مادر و کودک

اساتید درس: دکتر سمیرا شهبازادگان

تعداد و نوع واحد: ۱,۸ واحد تئوری

رشته و مقطع: پرستاری- کارشناسی
پیش نیاز درس:-

هدف کلی درس: انتقال دانش نگرش و مهارت های لازم به دانشجو نسبت به بهبود سلامت مادران و نوزادان
شرح درس: بر اساس مفاهیم سلامت مادران و نوزادان دانشجو بتواند با آموزش نظری و عملی به بررسی مسائل و مشکلات مادران و نوزادان

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	مروری بر آناتومی دستگاه تناسلی زن	
(۲)	مروری بر فیزیولوژی تناسلی زن	
(۳)	لقاح	
(۴)	تکامل جنینی	
(۵)	بارداری	
(۶)	تغییرات بدن در بارداری	
(۷)	علائم و نشانه های بارداری	
(۸)	مشکلات شایع بارداری	
(۹)	مراقبت های دوران بارداری	
(۱۰)	ارزیابی سلامت جنین	
(۱۱)	زایمان طبیعی	
(۱۲)	روش های مختلف کاهش درد زایمان	
(۱۳)	دوره بعد از زایمان	
(۱۴)		
(۱۵)		
(۱۶)		

- نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
- نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۵	۰,۵
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۰	۱
آزمون های کلاسی و میان ترم	۱۵	۲,۵
امتحان پایان ترم	۶۰	۱۶
جمع کل	۱۰۰٪	۲۰

منابع:

۱. پرستاری بهداشت مادران لیفر
۲. پرستاری بهداشت مادران لودرمیک
۳. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان تالیف: میترا ذوالفقاری، اسدی نوقابی
۴. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان تالیف: رفعتی، میرزایی، شفیع
۵. بارداری و زایمان ویلیامز
۶. مبانی طب کودکان نلسون
۷. مقالات بروز مرتبط

ب: طرح درس (lesson plan):

شماره جلسه: ۱		رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک موضوع درس: مروری بر آناتومی دستگاه تناسلی زن تدوین: گروه		
هدف کلی: دانشجو با آناتومی دستگاه تناسلی زن آشنا شود.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)	اندام های تناسلی خارجی را تعریف نماید.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)	اندام های تناسلی داخلی را تعریف نماید.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	آشنایی با استخوان های لگن	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۴)	آشنایی با انواع لگن	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۵)								
(۶)								
(۷)								

انستیتو ملی پژوهش‌ها و خدمات بهداشتی درمانی ایران

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک
 موضوع درس: مروری بر فیزیولوژی تناسلی زن
 تدوین: گروه

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی
 نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱

شماره جلسه: ۲

هدف کلی: دانشجو با فیزیولوژی تناسلی زن آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
(۱)	سیکل تخمدانی را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش - درک و فهم - کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)	سیکل رحمی را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش - درک و فهم - کاربرد					
(۳)	عملکرد هیپوفیز و هیپوتالاموس در سیکل قاعدگی را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش - درک و فهم - کاربرد					
(۴)								
(۵)								
(۶)								
(۷)								

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک

موضوع درس: لقاح

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی

نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱

شماره جلسه: ۳

تدوین: گروه

هدف کلی: دانشجو با لقاح آشنا شود.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)	نحوه تولید اسپرم را بداند.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)	نحوه تولید تخمک را بداند.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	مراحل لقاح را توضیح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۴)		شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۵)		شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۶)								

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهداشتی برنامه‌ریزی

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک

موضوع درس: تکامل جنینی

تدوین: گروه

هدف کلی: دانشجو باید با تکامل جنینی آشنا شود.

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی

نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱

شماره جلسه: ۴

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)	مراحل تشکیل جنین را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)	لانه‌گزینی را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	مراحل تشکیل جفت و بند ناف را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۴)	مراحل تشکیل پرده های جنینی را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۵)								
(۶)								

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشتی برای کودکان

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک

موضوع درس: بارداری

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی

نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱

شماره جلسه: ۵

تدوین: گروه

هدف کلی: دانشجو باید با بارداری آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
(۱)	ایجاد بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
(۲)	طول مدت بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	انواع بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۴)								
(۵)								

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک

موضوع درس: تغییرات بدن در بارداری

رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی

نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱

شماره جلسه: ۶

تدوین: گروه

هدف کلی: دانشجو باید با تغییرات بدن در بارداری آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	تغییرات دستگاه گردش خون در بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	تغییرات دستگاه قلب در بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
۳	تغییرات دستگاه تنفس در بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
۴	تغییرات دستگاه گوارش در بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
۵	تغییرات پوست و غدد و اسکلتی در بارداری را شرح دهد.							

انستیتو ملی پژوهش‌ها و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۷		رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک		موضوع درس: علائم و نشانه های بارداری		تدوین: گروه	
هدف کلی: دانشجو باید با علائم و نشانه های بارداری آشنا شود.											
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی			
۱	تغییرات روانی در بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی			
۲	وظایف مادری و پدری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد								
۳	انواع علائم و نشانه های فرضی احتمالی و قطعی بارداری را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد								

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

شماره جلسه: ۸		رشته و مقطع تحصیلی: پرستاری - کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک		موضوع درس: مشکلات شایع بارداری	
تدوین: گروه									
هدف کلی: دانشجو باید با مشکلات شایع بارداری آشنا شود									
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	
۱	تهوع و استفراغ در بارداری را شرح دهد.	شناختی عاطفی مهارتی - حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی	
۲	کمر درد در بارداری را شرح دهد.	شناختی عاطفی مهارتی - حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد						
۳	سردرد در بارداری را شرح دهد.	شناختی عاطفی مهارتی -	دانش- درک و فهم- کاربرد						

سازمان بهداشت و آموزش پزشکی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

						حرکتی			
شماره جلسه: ۹		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک موضوع درس: مراقبت های دوران بارداری		تدوین: گروه		هدف کلی: دانشجو باید با مراقبت های دوران بارداری آشنا شود.	
شيوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطه	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف	
ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	دانش- درک و فهم- کاربرد	شناختی - روانی حرکتی	مراقبت های دوران بارداری در سه ماهه اول دوم و سوم را شرح دهد.	(۱)	
					دانش- درک و فهم- کاربرد	شناختی - روانی حرکتی	انواع غربالگری ها در بارداری را شرح دهد.	(۲)	
					دانش- درک و فهم- کاربرد	شناختی - روانی حرکتی	انواع آزمایشات دوران بارداری را بداند.	(۳)	

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان خدمات بهداشتی درمانی ارتقا

شماره جلسه: ۱۰		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک		موضوع درس: ارزیابی سلامت جنین	
تدوین: گروه									
هدف کلی: دانشجو باید با ارزیابی سلامت جنین آشنا شود.									
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	
۱	انواع مدل های مورد استفاده در ارزیابی سلامت جنین را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی	
۲	آمنیوسنتز در ارزیابی سلامت جنین را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد						
۳	اهمیت ژنتیک و مشاوره ژنتیک در بارداری را بداند	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد						

انستیتو ملی علوم بهداشتی
و خدمات بهداشتی درمانی آریژین

شماره جلسه: ۱۱	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱	عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک موضوع درس: زایمان طبیعی تدوین: گروه
----------------	---	--

هدف کلی: دانشجو باید با زایمان طبیعی آشنا شود.

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
(۱)	مراحل زایمان طبیعی را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی
(۲)	عوامل موثر بر زایمان طبیعی را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	مراقبت های پرستاری در زایمان طبیعی را بداند.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک موضوع درس: روش های مختلف کاهش درد زایمان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		شماره جلسه: ۱۲				
تدوین: گروه								
هدف کلی: دانشجو باید با روش های مختلف کاهش درد زایمان آشنا شود.								
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
(۱)	علل درد زایمان را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی
(۲)	روش های مختلف کاهش درد زایمان را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)								

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره جلسه: ۱۳		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱		عنوان درسی: پرستاری بهداشت مادر و کودک موضوع درس: دوره بعد از زایمان تدوین: گروه هدف کلی: دانشجو باید با دوره بعد از زایمان آشنا شود.				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
(۱)	دوره بعد از زایمان را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی
(۲)	مراقبت های پرستاری دوره بعد از زایمان را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					
(۳)	مشکلات شایع دوره بعد از زایمان را شرح دهد.	شناختی - روانی حرکتی	دانش- درک و فهم- کاربرد					